

Parametry obu składników układu Ross 614 w porównaniu ze Słońcem podane są w tabelce poniżej. *Gwiazda Plasketta* składa się z dwóch olbrzymów typu O obiegających się wzajemnie z okresem 14,414 dni. Suma mas obu składników wynosi $100 M_{\odot}$. Gwiazda jaśniejsza jest nieco „lżejsza” ($40 M_{\odot}$). Przez długi czas uważano, że są to najmaszywniejsze gwiazdy znane nam we Wszechświecie. Sir James Jeans, znany astronom angielski, powiedział kiedyś o tym układzie: „najbardziej masywna i absolutnie najjaśniejsza gwiazda, której parametry znane są z odpowiednią dokładnością. Temperatura 28000°C . Każdy centymetr kwadratowy powierzchni emituje dostatecznie dużo energii, aby poruszać lokomotywę z pełną prędkością przez miliony lat”.

mgr Tomasz CHLEBOWSKI

Parametry układu podwójnego Ross 614

	masa	jasność	promień	temperatura	jasność abs.
Słońce	1	1	1	6000	+4,8
Ross 614A	0,14	1/2100	0,3	2700	+13,1
Ross 614B	0,08	1/63000	0,1	2000	+16,8

Magister Pirożyński opowiada...

W wydanym przez Wydział Matematyki, Mechaniki i Informatyki Uniwersytetu Warszawskiego informatorze dla studentów wybierających dalszą specjalizację znalazłem następującą definicję:

Powiemy, że sfera S^n jest paralizowalna, gdy istnieje n pól wektorowych stycznych, ortonormalnych w każdym punkcie S^n .

Rozumiem z tej definicji prawie wszystko, ale najbardziej ucieszyłem się terminem „paralizowalna”. Po pierwsze przypomniało mi to, jak w dzieciństwie (pod wpływem czytanki z Płomyka) szukałem słowa zawierającego zgłoskę ...ly.... Rozbudziło to we mnie pasję badawczą i może dlatego zdecydowałem się zdobyć wyższe wykształcenie. Po drugie, jak pamiętacie, bronie ścisłości i precyzji językowej (Delta 11/1980). W nauce najczęściej właśnie termin obcego pochodzenia oddaje lepiej, ostrzej i dokładniej istotę rzeczy. Oto ułożona przeze mnie tabela

zamiast	znacznie lepiej brzmi
półwalec	semicylinder
wielowskażnik	polyindeks
przekątna	diagonała
poziom (<i>na tym poziomie</i>)	lewel (<i>na tym lewelu, nie: na tym lewlu</i>)
rodzaj	genus
założenie	asumpcja
odpowiednik	analogon (np. <i>przy asumpcji, że diagonała jest domknięta, otrzymujemy analogon twierdzenia Hausdorffa</i>)
przemienny	komutatywny
wykładniczy	eksponencjalny
wykładać	trzymać wykład (np. <i>na dyferencjalnej i integralnej kalkulacji</i>)
wyprzedzać	adwansować
opóźniać	retardować
zapaść się	skolapsować
przypuśćmy, że... i zobaczymy co będzie	popracujmy w reżimie warunku koniecznego
rozszerzać	ekspandować
rozchodzić	propagować (np. <i>proszę się rozpropagować!</i>)
maszyna cyfrowa	kąpiuter
żelastwo	hardware
mięso	software
złożenie	superpozycja
ułożenie obok siebie	dżekstapozycja
upojenie alkoholowe	kontrapozycja

Prawda, że terminy zapożyczone brzmią znacznie poważniej? Nie można tu nie zacytować profesora Antoniego Kępińskiego: „W słownictwie naukowym niekiedy zdecydowanie się na użycie oryginalnego terminu obcego pozwala ostrzej, dobitniej i najkrócej nazwać niektóre treści i pojęcia niż szukanie odpowiedników rodzimych, znaczeniowo niezupełnie równoważnych” („*Z psychopatologii życia seksualnego*”, PZWL, 1973, str. 13).